

DVD snáze a s bohatšími možnostmi

Už před nějakým časem uvedla firma Apple na trh novou verzi své profesionální authoringové aplikace DVD Studio Pro. Připomeňme, že již starší verze tohoto programu nabízely za velmi příjemnou cenu, nepřesahující tisíc dolarů, neobvykle bohaté služby.

DVD Studio Pro poskytovalo téměř vše, co standard DVD umožňuje, včetně takových lahůdek, jako třeba tzv. seamless branching (tedy disky obsahující několik různých variant filmu s tím, že žádná část není duplikována) - tato možnost nebyla k dispozici ani u mnohonásobně dražších konkurenčních systémů. Omezením starších verzí však bylo poměrně spartánské uživatelské rozhraní. Mezi nejčastější výhrady patřilo třeba to, že nebyla k dispozici časová osa, nebo to, že sestavování disku nebylo zdaleka tak pohodlné jako v amatérském iDVD.

Nová verze vše zásadně změnila, počínaje grafickým uživatelským rozhráním, jež je nyní (mj. díky tomu, že aplikace byla přepsána s využitím moderního, plně objektového API Cocoa) mnohem bohatší, až po cenu, která je... daleko nižší! Skutečně, DVD Studio Pro 2 (dále jen Studio) je skoro přesně o polovinu levnější než dříve, stojí pouhých 500 dolarů - při službách srovnatelných se špičkovými profesionálními authoringovými systémy. Podívejme se jen v rychlosti na novinky, jež verze 2 přinesla.

BOHATĚ KONFIGUROVATELNÉ UŽIVATELSKÉ ROZHŘANÍ

Grafické uživatelské rozhraní bylo kompletně přepracováno. Původní vzhled programu, který vycházel z authoringového softwaru Astarte (na svou dobu velmi dobrého, ale dnes už přece jen dávno překonaného), byl nahrazen moderním rozhráním, založeným na plně konfigurovatelných oknech a uživatelsky nastavitelných lištách, jak je standardem v Mac OS X a v prostředí Cocoa.

Například na prvním obrázku vidíme uživatelské nastavení lišty nástrojů v hlavním okně; tím však samozřejmě možnosti nového uživatelského rozhraní ani zdaleka nekončí. Za samostatnou zmínku určitě stojí třeba možnost kteroukoli záložku prostým tažením myši přemístit jinam (i do jiného okna) nebo ji "odtrhnout" a vytvořit tak pro ni vlastní, samostatné okno. Samozřejmostí je pak ovšem i možnost konkrétní sestavy grafického uživatelského rozhraní pojmenovávat, ukládat a podle potřeby opět obnovovat.

ČASOVÁ OSA

Jak jsem se již zmínil, uživatelé starším verzím často vytýkali, že v nich nebyla k dispozici časová osa. Nová verze už tuto službu obsahuje - kupříkladu při sestavování a přípravě stop (tracks) nejenže vidíme časové závislosti, ale můžeme v časové ose i spojovat jednotlivé zdroje, upravovat přímo výchozí a koncové body, nastavovat značky kapitol (chapters) atd. Na obr. 2 vidíme v dolní části okna příklad využití časové osy právě při sestavování stopy: na časové ose jsou tři z prvků, jež tvoří stopu - jeden z videostreamů, jeden z audiostreamů a jeden z titulkových streamů. V horní části stopy jsou pak značky kapitol a ostatních významných bodů (na obrázku je kromě kapitol použita značka pro přechod na druhou vrstvu disku).

NOVÉ EDITORY NABÍDEK A TITULKŮ

Jakkoli bylo ve starých verzích DVD Studia možné sestavit prakticky libovolnou nabídku (menu), včetně dynamických nabídek, bylo to velmi nepohodlné a pro doplnění jakékoli bohatší grafiky bylo bezpodmínečně nutné využít externí grafický program (např. Photoshop). Obsahy dynamických nabídek pak bylo nutné připravit kompletně ve stříhové aplikaci. Nový editor však nabízí předlouhou řadu služeb, jež umožňují velmi pohodlnou přípravu téměř libovolných nabídek přímo v samotném Studiu.

K dispozici je bohatá podpora definování tzv. oblastí libovolného tvaru, jež slouží jak pro sestavování tlačítek (buttons) pro odkazy z nabídky, tak i pro další obohacení jejího pozadí. Oblasti pak mohou být využity mj. i pro určení míst, na něž lze v nabídce umísťovat grafiku či videoklipy - podporují tím i tvorbu vlastních vzorů (templates), jejichž pomocí lze snadno sestavovat vzhledově konzistentní nabídky v rámci celého projektu. Samozřejmě, vzory nemusíme připravovat sami; přímo v instalačním balíku programu je skoro čtyřicet bohatě vybavených vzorů od firmy Apple. Studio tak dohnalo pohodlí a rychlost přípravy jednoduchých disků v iDVD - a lze snadno instalovat sady dalších vzorů.

Texty i grafiku lze vkládat přímo do nabídek a je možné rovnou určit, má-li jít o textové či grafické tlačítko (pro něž je pak snadné definovat i odlišné vzhledy pro vybraná a označená tlačítka), či jen o statické doplnění pozadí. Obr. 3 ilustruje, jak se při vhazování grafického prvku do editoru nabídky

automaticky zobrazí volba způsobu využití tohoto prvku. Editor nabídek také automaticky korektně pracuje s formáty 4 : 3 i 16 : 9, nabízí mřížku pro zarovnávání objektů, zobrazuje oblasti, bezpečně viditelné na televizi (safe title)...

Podobně jako u nabídek se v nové verzi zásadně zjednodušila i práce s titulky. Velmi pohodlný a flexibilní editor titulků je nyní součástí samotné aplikace. Titulkové stopy jsou k dispozici přímo v časové ose a titulky lze sestavovat rovnou v náhledu videa (viz znovu obr. 2). Titulky lze samozřejmě importovat v řadě standardních formátů, včetně STL (Spruce Technologies), SON (Sonic Solutions) nebo SCR (Daiken-Comtec Scenarist), i v textové podobě.

DALŠÍ MOŽNOSTI

Jakkoli už starší verze Studia nabízely velmi bohaté možnosti, takže většina novinek "dvojky" se týká především uživatelského rozhraní a pohodlí a rychlosti sestavování DVD, přece jen existuje několik novinek, jež ve starších verzích k dispozici nebyly. Sem patří mimo jiné: možnost doprovázet slideshow audiodoprovodem, který není vázán na jednotlivé obrázky - dříve bylo možné připojovat zvukový doprovod pouze k nim; podpora částečných videoklipů pro režim různých úhlů (angles) - dříve bylo nutné připravit alternativní "úhly pohledu" pro celou stopu, nyní však mohou být kratší a pokrývat jen požadované záběry.

Mnoho dalších prvků aplikace je vylepšeno; jakkoli v tomto článku není dostatek místa na jejich podrobný popis, alespoň za zmínku stojí bohatá správa zdrojů (assets) s podporou jejich dělení do složek a třídění podle atributů, velmi praktický a flexibilní editor vazeb mezi jednotlivými prvky DVD (obr. 4) nebo přepracovaný editor skriptů ("programů" umožňujících detailně popsat požadované akce a tak vytvářet např. kvízy nebo hry), podporující mj. i komentáře...

SIMULÁTOR A PREMASTERING

Samozřejmě, sestavením DVD práce nekončí. Mimořádně důležité je tu testování - říká se, že strávíme-li testováním disku kratší čas než jeho samotnou přípravou, můžeme se spolehnout, že na něm něco nebude v pořádku.

Studio nabízí bohatou sadu služeb pro testování a tzv. premastering (přípravu dat, jež hrají roli při cílové tvorbě disků). Patří sem už editor vazeb ze čtvrtého obrázku, patří sem také luxusní simulátor, který nám umožní "prohlížet si obsah disku", aniž bychom jej kvůli tomu museli multiplexovat, a jehož pomocí můžeme i ladit skripty, neboť jednou ze služeb, jež Studio nabízí, je přístup k jejich proměnným. Kromě toho můžeme měnit nastavení simulátoru (např. regiony nebo rozměr obrazovky) tak, abychom mohli "vyzkoušet" co nejvíce "různých přehrávačů". Patří sem i samostatný multiplex, jehož pomocí můžeme v pozdějších fázích sestavit diskový obraz našeho DVD a pro kontrolu jej přehrát v některém softwarovém prohlížeči.

Z premasteringových služeb se lze zmínit o možnosti určit přesné místo přechodu mezi vrstvami pro dvouvrstvé disky (znovu obr. 2); kromě toho můžeme rozhodnout, zda budou vrstvy přehrávány ve stejném, či v opačném směru (PTP/OTP, Parallel/Opposite Track Path). Studio také podporuje standardní formát CMF (Cutting Master Format) pro ukládání dodatečných informací typu požadavků na ochranu proti kopírování na authoringová média DVD-R. Přímo podporována jsou nyní i malá, osmicentimetrová média s nižší kapacitou.

INTEGROVANÝ KODÉR

Jakkoli samozřejmě stále můžeme využít libovolný kodér MPEG-2 a do Studia vkládat video již přímo v cílovém formátu, verze 2 navíc využívá možností systému QuickTime, a tak dokáže "spolknout" video (a audio) v takřka libovolném formátu. Do projektu můžeme vložit téměř cokoli a program zdroje automaticky převede do korektního formátu MPEG-2 s využitím standardního kodéru QuickTime. Spolu s integrovanými editory titulků a nabídek to podstatně zvyšuje pohodlí při práci s aplikací - vlastně jedinou činností, na kterou nyní potřebujeme samostatný program, je kódování vícekanalového zvuku například do formátu Dolby Digital.

Samozřejmostí je to, že pro každý projekt a pro každý zdroj můžeme nezávisle na ostatních volit atributy kódování, od průměrného a hraničního datového toku až po počet průchodů. Můžeme si také vybrat, zda se mají zdroje kódovat na pozadí "v době, kdy jinak není nic na práci", nebo až najednou při multiplexování celého projektu.

SUMA SUMÁRUM...

DVD Studio Pro 2 rozhodně patří mezi velmi pohodlné authoringové systémy, přičemž za snadnost přípravy disků nemusíme platit omezeními při jejich tvorbě, jako je tomu třeba v iDVD. Pro nás je snad vhodné zmínit se i o tom, že díky prostředí Cocoa a jeho standardní podpoře Unicode nemá Studio

sebemenší problém s našimi "nabodeničky". Přidáme-li k tomu ještě směšně nízkou cenu - pouhých 500 dolarů -, opravdu těžko najdeme srovnatelný - neřkuli lepší - systém pro přípravu DVD.

Ondřej Čada, ocs@ocs.cz

DVD STUDIO PRO 2

Profesionální program pro authoring DVD na platformě Apple.

Minimální požadavky G4 733 MHz, 256 MB RAM/8 MB video RAM, 20 GB na HD, DVD drive, Mac OS X 10.2.6, QuickTime 6.3

Výrobce/poskytl CDS Praha

Cena 21 400 Kč včetně DPH